

PRÁVNÍ RÁDCE

04

2008

DUBEN

měsíčník vydavatelství ECONOMIA | 125 Kč/168 Sk

SMLUVNÍ POKUTA
VERSUS ÚROK Z PRODLENÍ

KATASTR NEMOVITOSTÍ
A ZÁKLADNÍ KAPITÁL

ODTAHY VOZIDEL
Z POHLEDU OMBUDSMANA

TÉMA: ODPOVĚDNOST FUNKCIONÁŘŮ
VŮČI TŘETÍM OSOBÁM

V PŘÍLOZE: K OBCHODNÍM ZVYKLOSTEM
V SYSTÉMU PRAMENŮ A PRAVIDEL
OBCHODNÍHO PRÁVA

www.pravniradce.cz

N Á Z O R

Další etapa zrodu	1
<i>(Prof. Dr. JUDr. Karel Eliáš)</i>	

T É M A

ODPOVĚDNOST FUNKCIONÁŘŮ VŮČI TŘETÍM OSOBÁM: Zejména členů dozorčí rady	4
<i>(JUDr. Ivan Rada, Ph.D.)</i>	

O B Ě A N S K É P R Á V O

Kdo co prokazuje	11
<i>(JUDr. Karel Svoboda)</i>	
Zánik občanského sdružení	13
<i>(Mgr. Anna Kůrková)</i>	

O B C H O D N Í P R Á V O

Katastr nemovitostí a základní kapitál	16
<i>(Mgr. Pavel Kotrady)</i>	
Smluvní pokuta versus úrok z prodlení	21
<i>(JUDr. Petr Čech, LL.M.)</i>	
K zákazu úročení příslušenství	30
<i>(JUDr. Lukáš Vymazal)</i>	
Spojení není vždy spojením soutěžitelů	35
<i>(JUDr. Jiří Janeba)</i>	

F I N A N Č N Í P R Á V O

Fond ochrany vkladů v Slovenskej republike	38
<i>(Doc. JUDr. Alena Pauličková, Ph.D., JUDr. Ing. Luboš Maxina)</i>	

M E Z I N Á R O D N Í P R Á V O

Autonomie vůle v mezinárodní arbitráži	41
<i>(JUDr. Petra Myšáková)</i>	

P R A C O V N Í P R Á V O

Zákoník práce a jeho změny: Ve světle nálezů Ústavního soudu České republiky	48
<i>(JUDr. Ladislav Smejkal)</i>	

S P R Á V N Í P R Á V O

Odtahy vozidel z pohledu ombudsmana	52
<i>(JUDr. Veronika Gabrišová)</i>	
Práva občanů při zasedání zastupitelstev obcí	57
<i>(Mgr. Lukáš Potěšil)</i>	

Spojení není vždy spojením soutěžitelů

Z rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže lze vysledovat, že je každý rok vydáno několik rozhodnutí, která deklarují, že dané spojení není spojením soutěžitelů a z tohoto důvodu nepodléhá povolení. Taková rozhodnutí ovšem mohou mít velmi negativní dopady zejména na osoby poskytující v dané věci poradenství.

Vypracování návrhu na povolení spojení soutěžitelů včetně jeho příloh je časově i finančně náročné. Cílem tohoto článku je proto upozornit na situace, kdy není nutné návrh u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) podávat, jelikož se nejedná o spojení soutěžitelů podle § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže“).

SPOJOVÁNÍ SOUTĚŽITELŮ

Podle zákona o ochraně hospodářské soutěže je za spojení považováno:

- spojení soutěžitelů, ke kterému dojde fúzí dvou nebo více na trhu dříve samostatně působících soutěžitelů (§ 12 odst. 1);
- nabytí podniku jiného soutěžitele nebo jeho části smlouvou, na základě dražby nebo jiným způsobem; částí podniku se pro účely zákona o ochraně hospodářské soutěže rozumí rovněž ta část podniku soutěžitele, které lze jednoznačně přiřadit obrat dosažený prodejem zboží na relevantním trhu, i když netvoří samostatnou organizační složku podniku (§ 12 odst. 2);
- jestliže jedna nebo více osob, které nejsou podnikateli, ale kontrolují již alespoň jednoho soutěžitele, anebo jestliže jeden nebo více podnikatelů získá možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiného soutěžitele, zejména nabytím účastnických cenných papírů, obchodních nebo členských podílů, nebo smlouvou nebo jinými způsoby, které jim umožňují jiného soutěžitele kontrolovat (§ 12 odst. 3);
- vytvoření společného podniku (*joint venture*) – viz § 12 odst. 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže, kde je uvedeno, že se za spojení považuje i vznik společné kontroly nad soutěžitelem, který dlouhodobě plní všechny funkce sa-

mostatné hospodářské jednotky (takový společný podnik je v odborné literatuře označován jako *full-function joint venture*).¹⁾

NÁVRH NA POVOLENÍ SPOJENÍ

Návrh na povolení spojení soutěžitelů musí dle § 15 odst. 3 písm. b) zákona o ochraně hospodářské soutěže obsahovat odůvodnění, doklady osvědčující skutečnosti rozhodné pro spojení a náležitosti stanovené prováděcím právním předpisem. Z důvodu přehlednosti a jasnosti lze shodně s komentářem²⁾ doporučit, aby byl návrh na povolení spojení strukturován.

Návrh by měl obsahovat popis daného spojení s přílohou listinných důkazů a odůvodnění všech relevantních aspektů, měl by k němu být připojen dotazník (viz dále), doklad o zaplacení správního poplatku a další přílohy vyžadované vyhláškou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže č. 368/2001 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o náležitostech návrhu na povolení spojení soutěžitelů, ve znění pozdějších předpisů.

DOTAZNÍK

Povinnou součástí každého návrhu na povolení spojení je řádně a úplně vyplněný dotazník k povolení spojení podle přílohy výše uvedené vyhlášky. Navrhovatel by měl k vyplnění dotazníku přistoupit velice pečlivě, jelikož **nejpozději v této fázi by měl být odhalen fakt, že se případně jedná o spojení, které nepodléhá povolení ze strany Úřadu.**

Dotazník k povolení spojení je členěn na deset částí, a to základní údaje, podrobnosti spojení, vlastnictví a kontrola, relevantní trhy, personální propojení a dřívější spojení, údaje o relevantních trzích, obecné podmínky na relevantních trzích, všeobecné údaje, spojení s komunitární dimenzí a prohlášení. My se zaměříme na část třetí a pátou.

Třetí část dotazníku se věnuje vlastnictví a kontrole. Zde je nutné uvést všechny osoby přímo nebo nepřímo kontrolující spojující se soutěžitele a osoby, které jsou přímo nebo nepřímo kontrolovány:

- spojujícími se soutěžiteli,
- kteroukoliv osobou kontrolující spojující se soutěžitele,
- společně dvěma a více osobami uvedenými v předchozích bodech a osobami přímo nebo nepřímo kontrolujícími spojující se soutěžitele.

U každé z výše zmíněných osob je třeba uvést obchodní firmu (případně název nebo jméno a příjmení této osoby), sídlo (případně trvalý pobyt nebo místo podnikání, nejedná-li se o osobu mající sídlo), předmět podnikání (případně činnost, za jejímž účelem byla tato osoba zřízena, nejde-li o podnikatele) a povahu a způsob kontroly podle § 12 odst. 3 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Část pátá dotazníku rozvádí v následujících směrech část třetí. Navrhovatel je povinen uvést seznam všech ostatních soutěžitelů působících na relevantních trzích, ve kterých spojující se soutěžitelé včetně osob uvedených v části třetí disponují jednotlivě nebo společně alespoň deseti procenty hlasovacích práv. U každého soutěžitele v tomto seznamu se uvede majitel a výše podílu na hlasovacích právech. Dále se u jednotlivých soutěžitelů popisuje propojení osob, které jsou statutárními orgány nebo kontrolními orgány nebo členy těchto orgánů. V závěru části páté se uvedou všechna spojení za poslední tři roky, kde byl jednou ze stran spojení kterýkoliv ze spojujících se soutěžitelů nebo osob uvedených v části třetí.

SPOJENÍ, KTERÁ NEPODLÉHAJÍ POVOLENÍ

Během první fáze řízení o povolení spojení Úřad zkoumá, zda-li dané spojení podléhá povolení, nebo se jedná o takovou transakci, která není spojením soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 1 až 6 zákona o ochraně hospodářské soutěže (viz § 16 odst. 2).³⁾

Dle § 12 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže dochází ke spojení soutěžitelů tehdy, jde-li o spojení dvou nebo více na trhu dříve „samostatně působících soutěžitelů“. Ačkoliv to není v textu zákona výslovně uvedené, požadavek „samostatnosti“ se vztahuje i na ostatní odstavce § 12 zákona o ochraně hospodářské soutěže.⁴⁾

Soutěžitelé však často žádají Úřad o povolení spojení, přestože nesplňují podmínku samostatnosti a povolení spojení tedy není nutné: **povolení nepodléhají zejména spojení sou-**

těžitelů v rámci jedné vlastnické struktury, např. fúze dceřiných nebo sesterských společností - v takové situaci se jedná o interní optimalizaci struktury jedné podnikatelské skupiny. Stejný názor je zastáván Soudním dvorem Evropských společenství,⁵⁾ který rovněž nepovažuje za spojení soutěžitelů takové spojení, kdy dojde např. k fúzi dvou sesterských společností kontrolovaných mateřskou společností.

Dále by se mělo pamatovat na podmínku dlouhodobé nebo trvalé změny struktury trhu. Tento požadavek nevyplývá z textu zákona, ale je výsledkem aplikační praxe Úřadu.⁶⁾

SAMOSTATNOST

O spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona o ochraně hospodářské soutěže se může jednat pouze tehdy, působí-li jeho účastníci před spojením na trhu samostatně a nezávisle a po spojení tuto samostatnost a nezávislost ztratí. Samostatnost je přitom potřeba posuzovat nejen v právním, ale i v ekonomickém smyslu.

Rozhodnutí Úřadu, na něž odkazuje poznámka č. 7, mají jeden společný prvek a tím je, že ani v jednom případě nemuselo dojít k podání návrhu na povolení spojení soutěžitelů, jelikož se nejednalo o spojení soutěžitelů podle § 12 a násl. zákona o ochraně hospodářské soutěže.⁷⁾ Navrhovatel totiž nedostatečně nebo vadně kvalifikovali právě skutečnost, zda se jedná o spojení samostatně působících soutěžitelů.

Při posuzování samostatnosti nelze brát zřetel pouze na spojující se soutěžitele, ale je nutné kvalifikovat také propojení spojujících se soutěžitelů s dalšími subjekty. Při této kvalifikaci lze například dojít k závěru, že je zde jedna ekonomická struktura nebo že „jiná“ společnost vykonává přímou/nepřímou kontrolu nad spojujícími se subjekty apod.

MOŽNÁ NEGATIVA ROZHODNUTÍ, ŽE SPOJENÍ NEPODLÉHÁ POVOLENÍ

Rozhodnutí Úřadu, že spojení nepodléhá povolení, jelikož se nejedná o spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona o ochraně hospodářské soutěže, s sebou může nést určitá rizika.

Jedná se zejména o případnou náhradu škody, která může vzniknout na straně spojujících se subjektů v případě, kdy zpracování návrhu na povolení spojení svěřily do rukou expertů, advokátů a ekonomů. Škodu (majetkovou újmu) zde může představovat například částka uhrazená za poskytnuté právní služby v souvislosti s poradenstvím a zpracováním návrhu na povolení spojení.

OBEZŘETNOST PORADCŮ JE NEZBYTNÁ

Je nesporné, že transakce týkající se spojení soutěžitelů mají předem daný časový harmonogram, který většinu účastníků dostává do časové tísně. Také v případě, že je např. na poradce „tlačeno“, že návrh musí být „okamžitě“ zpracován, je však nutné postupovat s náležitou obezřetností.

Za klíčovou je v této souvislosti nutné označit komunikaci mezi klientem a poradcem. Poradce by si měl včas od klienta vyžádat informace o společnostech, které jsou propojeny se spojujícími se subjekty, neboť jeho případná nedůslednost může mít za následek, že po něm budou společnost/společnosti, za které podal návrh na povolení spojení, požadovat náhradu škody, která bude spočívat v uhrazených nákladech za poradenství v dané věci.

Ve svízelné situaci se může ocitnout zejména právní zástupce *ad hoc* (pověřený např. jen podáním návrhu na povolení spojení), jehož informace mohou být omezené, zakládající se pouze na přílohách, které vyplnil klient nebo další poradce. Na rozdíl od poradce zastupujícího klienta v rámci celé korporátní změny mu nemusí být mnohé známo, a nemusí proto ani odhalit, že se nejedná o spojení soutěžitelů podle § 12 a násl. zákona o ochraně hospodářské soutěže. Poradce by však měl postupovat s náležitou péčí a případně učinit další dotazy na klienta, aby celý případ rozkryl a mohl učinit relevantní závěry.

Pokud klient předá informace, ze kterých poradce mohl vyvodit, že dané spojení nepodléhá povolení, jelikož se nejedná o spojení soutěžitelů podle § 12 a násl. zákona o ochraně hospodářské soutěže, a poradce přesto návrh k Úřadu podá, vystavuje se nebezpečí, že bude odpovídat za případnou škodu, která jeho jednáním vznikne.

Mylná představa společností, že jejich spojení podléhá povolení ze strany Úřadu, může mít další negativní efekt spočívající v tom, že např. reklamní kampaň, inzerci (smluvní kontrakty s reklamní agenturou, marketingovými poradci apod.), pokud jde o spojení, naplánují s ohledem

na časový horizont, v němž má Úřad rozhodnout. Až následně se ukáže, že ke zveřejnění spojení mohlo dojít podstatně dříve a mohlo např. působit na potenciální zákazníky.

V neposlední řadě může mít špatné posouzení, zda spojení soutěžitelů podléhá, nebo nepodléhá povolení ze strany Úřadu, negativní vliv na pověst poradce.

Poznámky:

¹⁾ Walter, M., Baumgartner, U., Joint venture review under the new EC Merger regulation. The European Antitrust Review 2007, Global Competition Review, 2006, str. 24.

²⁾ Munková, J., Kindl, J., Zákon o ochraně hospodářské soutěže. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, str. 168-169.

³⁾ Raus, D., Neruda, R., Zákon o ochraně hospodářské soutěže. Komentář. Linde, 2004, str. 267-268.

⁴⁾ Raus, D., Neruda, R., Zákon o ochraně hospodářské soutěže. Komentář. Linde, 2004, str. 178, 182, 199.

⁵⁾ Rozhodnutí Soudního dvora č. 66/86 ze dne 11. 4. 1989 ve věci *Ahmed Saeed Flugreisen and Silver Line Reisebüro GmbH v. Zentrale zur Bekämpfung unfauleren Wettbewerbs e.V.*; rozhodnutí č. 30/87 ze dne 4. 5. 1988 ve věci *Corinne Bodson v. SA Pompes fun Obres des régions libérées*; „Article 85 of the Treaty does not apply where the concerted practice in question is between undertakings belonging to a single group as parent company and subsidiary if those undertakings form an economic unit within which the subsidiary has no real freedom to determine its course of action on the market.“

⁶⁾ Raus, D., Neruda, R., Zákon o ochraně hospodářské soutěže. Komentář. Linde, 2004, str. 179.

⁷⁾ <http://www2.compet.cz/ISU/2003/HS/pis15680.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2004/HS/pis18070.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2003/HS/pis11138.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2006/HS/pis33198.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2003/HS/pis15654.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2003/HS/pis15904.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2003/HS/pis18811.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2003/HS/pis16341.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2005/HS/pis26040.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2003/HS/pis14024.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2003/HS/pis16363.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2006/HS/pis31371.html>;
<http://www2.compet.cz/ISU/2003/HS/pis16343.html>.

Jiří Janeba

advokátní koncipient, advokátní kancelář
Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři,
doktorand na katedře obchodního práva
PF MU v Brně